PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos teisingumo ministro
2021 m. rugpjūčio 5 d. įsakymu Nr. 1R-246
(Lietuvos Respublikos teisingumo ministro
2023 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 1R-399
redakcija)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS TEISINIO ATSTOVAVIMO GRUPĖS NUOSTATAI

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šie nuostatai reglamentuoja Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – Ministerija) Teisinio atstovavimo grupės (toliau – Grupė) uždavinius, funkcijas, teises ir darbo organizavimą.

2. Grupė yra Ministerijos administracijos padalinys, kuris vykdo uždavinius ir atlieka funkcijas, nustatytus šiose nuostatose, taip pat teisės aktuose numatytais atvejais ir pagal kompetenciją kitas funkcijas.

3. Grupės veiklos kompetencijas nustato šie specialieji teisės aktai:

3.1. Lietuvos Respublikos žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai;

3.2. Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai;

3.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl valstybės ir Vyriausybės atstovo teismuose nustatymo“;

3.4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl Atstovavimo valstybei Europos Žmogaus Teisių Teisme ir kitose tarptautinėse teisminėse ar ginčų sprendimo institucijose, kurių jurisdikciją yra pripažinusi Lietuvos Respublika, taisyklių patvirtinimo“.

4. Grupė savo veikloje taip pat vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Europos Sąjungos teisės aktais, Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencija (toliau – Konvencija), Lietuvos Respublikos ratifikuotomis tarptautinėmis sutartimis, Lietuvos Respublikos įstatymais, kitais Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Respublikos Prezidento dekretais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko potvarkiais, Ministerijos nuostatais, Ministerijos darbo reglamentu, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymais, Ministerijos kanclerio potvarkiais, kitais teisės aktais ir šiais nuostatais.

II SKYRIUS
GRUPĖS UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

5. Grupės uždaviniai:

5.1. atstovauti Ministerijai ir teisingumo ministrui Lietuvos teismuose ir kitose ginčus nagrinėjančiose institucijose civilinėse, administracinėse, baudžiamosiose bylose (dėl civilinio ieškinio), kitose ginčus nagrinėjančiose institucijose;

5.2. atstovauti Lietuvos valstybei bylose dėl žalos, atsiradusios dėl teisėjo ar teismo neteisėtų veiksmų, atlyginimo, kai pagal įstatymus žalą privalo atlyginti valstybė, taip pat bylose dėl lėšų išieškojimo regreso tvarka (atgręžtinio reikalavimo) iš asmenų, atsakingų už smurtiniais nusikaltimais padarytą žalą, kai Ministerija sumokėjo kompensaciją asmenimis, nukentėjusiems nuo smurtinių nusikaltimų, taip pat kitais, teisės aktuose numatytais, atvejais;

5.3. atstovauti Lietuvos valstybei Europos Žmogaus Teisių Teisme, Jungtinių Tautų Žmogaus teisių, Moterų diskriminacijos panaikinimo, Asmenų su negalia teisių, Priverstinio dingimo ir Vaiko teisių komitetuose nagrinėjamose bylose, taip pat kitose tarptautinėse teisminėse

ir ginčų sprendimo institucijose, kurių jurisdikciją yra pripažinusi Lietuvos Respublika ir kai atstovauti Lietuvos valstybei pavedama Ministerijai, jei teisės aktai nenustato kitaip;

5.4. atstovauti Lietuvos valstybei, Vyriausybei, Ministerijai ir teisingumo ministrui arbitražuose arba koordinuoti atstovavimo arbitraže procesą;

5.5. koordinuoti Europos Žmogaus Teisių Teismo ir Jungtinių Tautų Žmogaus teisių, Moterų diskriminacijos panaikinimo, Asmenų su negalia teisių, Priverstinio dingimo ir Vaiko teisių komitetų sprendimų įgyvendinimą;

5.6. pagal kompetenciją vykdyti 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 punktuose nurodytų teismų ir ginčų sprendimo institucijų, arbitražų sprendimus, teisės aktuose numatytais atvejais atlyginti priteistas žalas ir sumokėti kompensacijas;

5.7. nagrinėti asmenų prašymus ne teismo tvarka atlyginti žalą dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų;

5.8. nagrinėti asmenų prašymus dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo;

5.9. administruoti įmokų į Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą procesą;

5.10. dalyvauti kuriant nacionalinę teisės sistemą, kuria užtikrinamas tinkamas valstybės interesų atstovavimas teismuose ar kitose ginčus nagrinėjančiose institucijose, taip pat kitais Grupės veiklos klausimais.

6. Grupė, vykdo šias funkcijas:

6.1. atstovaudama Lietuvos valstybei, Vyriausybei, Ministerijai ir teisingumo ministrui Lietuvos teismuose ir kitose ginčus nagrinėjančiose institucijose civilinėse, administracinėse, baudžiamosiose (dėl civilinio ieškinio) bylose, Europos Žmogaus Teisių Teismo ar Jungtinių Tautų Žmogaus teisių, Moterų diskriminacijos panaikinimo, Asmenų su negalia teisių, Priverstinio dingimo ir Vaiko teisių komitetų bylose, taip pat kitų tarptautinių teisminių ir ginčų sprendimo institucijų bylose atlieka visus būtinus procesinius veiksmus, rengia dokumentus ir juos įteikia, dalyvauja posėdžiuose, sprendžia dėl mediacijos, taikos sutarties sudarymo ar pažeidimo pripažinimo ir dalyvauja derybose, įgyvendina kitas bylos šalies atstovo procesines teises;

6.2. teisės aktuose nustatytais atvejais vykdo Lietuvos teismų, Europos Žmogaus Teisių Teismo, Jungtinių Tautų Žmogaus teisių, Moterų diskriminacijos panaikinimo, Asmenų su negalia teisių, Priverstinio dingimo ir Vaiko teisių komitetų, taip pat kitų tarptautinių teisminių ir ginčų sprendimo institucijų sprendimus ir taikos sutartis dėl žalos atlyginimo ar kompensacijos sumokėjimo;

6.3. koordinuoja Europos Žmogaus Teisių Teismo, Jungtinių Tautų Žmogaus teisių, Moterų diskriminacijos panaikinimo, Asmenų su negalia teisių, Priverstinio dingimo ir Vaiko teisių komitetų, taip pat kitų tarptautinių teisminių ir ginčų sprendimo institucijų sprendimų vykdymą, persiunčia kompetentingoms institucijoms vykdytinus sprendimus, atlieka jų vykdymo stebėseną, praneša apie vykdymą priežiūrą atliekančioms institucijoms;

6.4. nagrinėja prašymus ne teismo tvarka atlyginti valstybės neteisėtais veiksmais padarytą žalą ir rengia motyvuotus sprendimus, atstovauja teisme dėl šių sprendimų apskundimo;

6.5. nagrinėja prašymus kompensuoti smurtiniais nusikaltimais padarytą žalą ir rengia motyvuotus sprendimus dėl žalos (ne)kompensavimo, atstovauja teisme dėl šių sprendimų apskundimo, taip pat rengia sprendimus dėl žalos priverstinio išieškojimo iš nusikaltimus padariusių asmenų, atstovauja teisme dėl valstybės atgręžtinio reikalavimo (regreso) teisės įgyvendinimo;

6.6. atlieka įmokų į Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą apskaitą, kreipiasi į antstolius dėl įmokų nesumokėjimo laiku, atlieka kitas Nukentėjusių nuo nusikaltimo fondo vykdytojo pareigas;

6.7. prireikus, pagal padalinio kompetenciją ir atsižvelgdama į teismų ar kitų ginčus nagrinėjančių institucijų sprendimus, teikia teisingumo ministrui, viceministrams, Ministerijos kancleriui ir Ministerijos administracijos padaliniams, taip pat kitoms valstybės institucijoms ir įstaigoms pasiūlymus dėl įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų rengimo, galiojančių teisės aktų keitimo, papildymo ar pripažinimo netekusiais galios;

6.8. rengia Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų projektus bei dalyvauja darbo grupėse, komisijose Grupės veiklos klausimais;

6.9. prireikus, rengia teisines išvadas dėl Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų projektų, susijusių su padalinio kompetencija;

6.10. kartu su kitais Ministerijos administracijos padaliniais dalyvauja rengiant Ministerijos strateginį veiklos planą;

6.11. vykdo kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas, teisingumo ministro, viceministrų, Ministerijos kanclerio, Grupės vadovo nenuolatinio pobūdžio pavedimus tam, kad būtų pasiekti Ministerijos strateginiai tikslai, Grupės veiklos planai ar kiti pavedimai.

III SKYRIUS
GRUPĖS TEISĖS

7. Grupė, įgyvendinama jai pavestus uždavinius ir funkcijas, turi teisę:

7.1. gauti visus Grupės funkcijoms vykdyti reikalingus teisingumo ministro ar Ministerijos kanclerio įgaliojimus ir leidimus;

7.2. gauti iš kitų Ministerijos padalinių ir įstaigų prie Ministerijos, Ministerijos reguliavimo sričiai priskirtų valstybės institucijų informaciją, reikalingą padalinio uždaviniams ir funkcijoms įgyvendinti;

7.3. pasitelkti kitų Ministerijos administracijos padalinių specialistus, suderinus su jų tiesioginiais vadovais, įstatymų ir kitų teisės aktų projektams pagal padalinio kompetenciją rengti ir svarstyti, piliečių ir kitų asmenų prašymams, pareiškimams ir skundams nagrinėti, pozicijoms bylose, kurios susijusios su kitų Ministerijos padalinių kompetencija ar veikla, rengti;

7.4. teikti teisingumo ministrui, viceministrams ir Ministerijos kancleriui pasiūlymus dėl padalinio ar Ministerijos veiklos tobulinimo;

7.5. pagal savo kompetenciją vykti į komandiruotes Lietuvoje ir užsienyje, dalyvauti darbo grupių ar komisijų veikloje, darbo metu dalyvauti teismų ar kitų ginčus nagrinėjančių institucijų posėdžiuose, susitikimuose su teismų procesų dalyviais ar kitais interesantais Grupės veiklos klausimais, dalyvauti mokymuose ar kvalifikacijos kėlimo kursuose;

7.6. prašyti pasitelkti ar kviesti ekspertus (konsultantus) jei tai būtina Grupės kompetencijai priskirtiems klausimams spręsti ir uždaviniams ar funkcijoms vykdyti;

7.7. inicijuoti viešuosius pirkimus Grupės veiklai būtinoms prekėms ar paslaugoms įsigyti.

8. Grupė gali turėti ir kitų teisės aktų jai suteiktų teisių.

IV SKYRIUS
GRUPĖS DARBO ORGANIZAVIMAS

9. Grupei vadovauja grupės vadovas. Jis priimamas į valstybės tarnybą ir atleidžiamas iš jos Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.

10. Grupės vadovas:

10.1. atstovauja Lietuvos valstybei nuolatinio atstovo (angl. *agent*) teisėmis Europos Žmogaus Teisių Teisme, Jungtinių Tautų Žmogaus teisių, Moterų diskriminacijos panaikinimo, Asmenų su negalia teisių, Priverstinio dingimo ir Vaiko teisių komitetuose nagrinėjamose bylose, taip pat kitose tarptautinėse teisminėse ir ginčų sprendimo institucijose, kurių jurisdikciją yra pripažinusi Lietuvos Respublika;

10.2. paveda kitiems padalinio darbuotojams 10.1 punkte nustatytais atvejais atlikti atstovo bylose (angl. *co-agent*) funkcijas, suteikia įgaliojimus atstovauti valstybei ir organizuoja atstovavimo veiklą;

10.3. atstovauja Vyriausybei, Ministerijai ar teisingumo ministrui Lietuvos Respublikos Konstituciniame Teisme ar paveda tai atlikti kitiems padalinio darbuotojams;

10.4. Vyriausybės, teisingumo ministro ar Ministerijos kanclerio pavedimu atstovauja Lietuvos valstybei, Vyriausybei ar Ministerijai kitose institucijose, gali turėti kitų suteiktų įgaliojimų;

11. planuoja ir organizuoja Grupės veiklą, paskirsto užduotis, kontroliuoja jų vykdymą, sprendžia Grupės kompetencijai priskirtus klausimus;

11.1 nustato Grupės darbo (procesų) organizavimo taisykles;

11.2. ministerijos darbo reglamento nustatyta tvarka pasirašo raštus ar kitus dokumentus, susijusius su Grupės veikla;

11.3. vizuoja ar pasirašo teismams ar kitoms ginčų sprendimo institucijoms teikiamus procesinius ar kitus dokumentus;

11.4. Lietuvos Respublikos teisingumo ministrui ar Ministerijos kancleriui paprašius, atsiskaito už Grupės veiklą;

11.5. teikia pasiūlymus dėl Grupės valstybės tarnautojų ir darbuotojų skatinimo ir nuobaudų skyrimo.

12. Grupės vadovas gali deleguoti dalį 11 punkte nurodytų funkcijų Grupės koordinatoriams, nustatydamas jų veiklos ribas, atsakomybes ir atlikdamas jų veiklos priežiūrą.

13. Grupės vadovui nesant, jo funkcijas vykdo kitas Grupės darbuotojas, paskirtas teisės aktų nustatyta tvarka.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Grupės veiklos organizavimo tvarka keičiama teisės aktų nustatyta tvarka.

_____